

Запитання і завдання для бесіди з дітьми за коміксом “Соромно перед соловейком” (за твором Василя Сухомлинського)

Після ознайомлення з коміксом варто прочитати оповідання повністю.

Соромно перед соловейком

Оля й Ліда, маленькі першокласниці, пішли до лісу. Після втомливого шляху вони сіли на траві відпочити й пообідати.

Витягли із сумки хліб, масло, яєчка. Коли дівчатка вже пообідали, недалеко від них сів на дерево соловейко й заспівав. Зачаровані прекрасною піснею, Оля й Ліда боялися поворухнутись.

Соловейко перестав співати.

Оля збрала недоїдки й шматки газети, кинула під кущ.

Ліда забрала недоїдки, загорнула в газету й поклала в сумку.

— Навіщо ти забрала сміття? — запитала Оля. — Це ж у лісі... Ніхто не бачить...

— Соромно перед соловейком... — тихо відповіла Ліда.

Василь Сухомлинський

- Як ви вважаєте, чи варто було дівчаткам обідати в лісі? Чому?
- Чому Ліді соромно перед соловейком?
- Чи кожна з подружок берегла природу? Обґрунтуй свою відповідь.
- Як ви думаєте, чому Оля не зрозуміла дій Ліди?

Звісно, один папірець не дуже засмічує природу (інколи його майже не видно), але коли таких маленьких папірців туристи накидають багато... Запропонуйте дітям уявити галявину після того, як кілька груп туристів відпочили на ній і залишили по кілька папірців.

Завдання з робочого зошита (частина 3, завдання 3, с. 21)

У парку, де гуляли дідусь Володимир з онуками, немає смітників. Скільки льодяників з'їли діти під час прогулянки, якщо лишили на доріжці парку 4 обгортки, а в дідусевій кишені — 5?

$$\square + \square = \square$$

- Як мали б діяти дідусь із онуками у цьому випадку?
 - Та чи одні вони смітили в парку?
 - Уявіть, яка гора сміття залишиться після 10 мешканців міста.
- Скільки, на вашу думку, людей одночасно можуть гуляти в парку. Що буде, якщо кожний з них залишить хоча б один папірець?
 - Що варто брати в мандрівки, щоб не забруднювати природу?

Не завжди дітям це просто уявити, тому запропонуємо їм змоделювати ситуацію. Роздрукуємо зображення лісової галявини (див. [розмальовку “Лісова галявина”](#)). Діти розмальовують її, милуються красою лісу, уявляють, як приємно на такій галявині гратися, відпочивати, які звуки можна почути, тихенько сидячи під деревом.

А тепер уявімо, що хтось прийшов на цю галявину й залишив лише один маленький папірець чи інше сміття (*діти малюють або виконують аплікацію*). Як тепер виглядає галявина? Згодом до лісу прийшли ще діти з дорослими. Яке сміття могли вони залишити? Діти домальовують ще трохи сміття. І так далі. Через якийсь час діти помічають, що галявина геть уся засмічена. Кожний кинув трохи сміття — галявина поступово перетворилася на смітник. Так перетворилися на смітники багато популярних серед мандрівників місць.

Але ж тварини нікуди не зникають, вони живуть серед необачно залишеного людьми сміття. Запропонуйте дітям поміркувати, чи може воно їм нашкодити.

- За які вчинки людей вам соромно перед тваринами? Чому саме перед ними?
- Чи можна якось вибачитися перед тваринами?
- Що ми можемо зробити, щоб у нас не виникало відчуття сорому за свої вчинки?

Запропонуйте дітям розпочати з малого — прибрати шкільне подвір'я, парк поряд зі школою, намалювати комікс і розповісти малюкам з дитячого садочка про те, як треба берегти природу тощо.